

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки ПЯТЬ ЦЕНТІВ За кордоном
Тел. „Свобода“: BBergen 4-0807 — Тел. У. Н. Союз: BBergen 4-1016
THREE CENTS in the U. S. of America FIVE CENTS Elsewhere

ВУГЛЕКОПИ ПІДУТЬ ДО ПРАЦІ ПО ТРИ ДНІ В ТИЖНІ

Нью-Йорк, 1 грудня. — Відновлений страйк 400,000 копальників при якому вугіллі покінчиться в понеділок 5 грудня, коли вони підуть до праці по три дні на тиждень. Наказ в цій справі видав голова майнерської юнії, Джан Л. Луїс, після наради з комісією політики цієї організації. Наказ викликав загальне здивування з огляду на несподіваний оборот в страйковому положенні. З нагоди частинної праці вуглекопів появилися здогадки, що Луїс хоче зискати на часі в переговорах з підприємцями, а не виглобджувати вуглекопів та не викликувати обурення публіки.

З оточення президента Трумана, який перебуває на відпочинку в Кіп Вест на Флориді, появилися вісті, що уряд вдовольний оборотом справи, бо це вказує на компромісовий настрій серед копальників у переговорах з підприємцями до заключення нового контракту. Уряд надіється, що в таких важливих часах, як теперішні, не буде застою в продукції і що вже незабаром дійде до замирення між обома сторонами.

Власники копальні виважили інший погляд. Вони негодують на частинну працю копальників, бо вони втратили зброю в боротьбі з Луїсом. Вони кажуть, що краще мати страйк, ніж частинну працю. Луїс хоче переговорів з діловими підприємцями, щоб у такий спосіб зломити їхню солідарність, а представники зорганізованих підприємств опираються таким переговорам. Вони кажуть, що переговори мають бути ведені тільки з організацією підприємців і обіймати інтерес цілої країни, а не тільки деякі околиці.

ЛІВЕ КРИЛО МОРСЬКОЇ ЮНІЇ ПЕРЕМОЖЕНЕ.

Нью-Йорк. — Загальне зібрання членів морської юнії східного побережжя ухвалило 1,714 голосами проти 566 викинути з своєї організації 15 членів, які почали перед двома тижнями революцію проти уряду юнії за усунення Дейвіда Друммонда, бизнесового агента. Зібрання юнії три чвертями голосів одобриво присуд юнійнього суду над 15 урядовцями, які вживали більшовицької тактики під час протесту проти усунення Друммонда. Переможцем вийшов теперішній уряд, на чолі якого стоїть Джозеф Корен.

ПОНАД ВІЙСЬОН ВТРАТИ В БИЗНЕСІ ВНАСЛІДОК СТРАЙКІВ.

Вашингтон. — Страйки у вугільній та сталевій продукції зменшили бізнес різних підприємств в місяці жовтні, в якому звичайно бізнес доходить до вершка. Цього року, як подас секретаріат торгівлі, зменшилася продаж товарів на 1,300,000 менше в порівнянні з рухом у вересні, коли то продано товарів на 18,000,000, 000 доларів.

ФЕДЕРАЛЬНА ДОПОМОГА ЗМЕНШУЄ КІЛЬКІСТЬ БЕЗРОБІТНИХ.

Вашингтон. — Асистент президента Трумана в робітничих справах, д-р Джан Сілменс, виявив, як уряд починається до зменшення бід під час безробіття тим, що приписує роздачу контрактів на федеральній роботі в різних околицях. Такі контракти роздано в одному тільки місяці вересні в 35 око-

СЕН. СМІТ ЗА ЗАЙНЯТТЯ ФОРМОЗИ АМЕРИКОЮ

Вашингтон, 1 грудня. — Член сенатської комісії закордонних справ, Г. Александер Сміт з Нью-Джерсі, дораджує, щоб Злучені Держави вислали військо на необмежене заняття острова Формози. Головною ціллю такої експедиції було б виключити напад китайських комуністів на Формозу, щоб зробити з неї базу для своїх морських операцій проти островів, включаючи й Окінаву на Тихому океані, які є в посіданні Злучених Держав. Сен. Сміт каже, що його пропозицію підтримують військові кола й ген. Доглес Мек Артур. Становище американського уряду таке, що Америка не може цього зробити без дозволу Об'єднаних Держав. Формоза належала давніше до Японії, однак після програної війни вона віддала цей остров Китаєві, від якого його колись забрала.

ОБМЕЖЕННЯ ПОЛІТИЧНОЇ СВОБОДИ В БРАЗИЛІ

Ріо де Жанейро. — Уряд Бразилії почав обмежувати політичну свободу громадян з огляду на небезпеку від комунізму, який веде протибразильську пропаганду. Найновіше обмеження таке, що поліція матиме право заборонити прилюдне віче, якщо на нього нема попереднього дозволу влади. Міністерство справедливості пояснює це зарядженням, що свобода слова буде втримана під умовою, що на вічах не буде пропаганди проти Бразилії. Повну свободу в Бразилії використовують комуністи на її знищення. Як зразок надуживання свободи комуністами департамент справедливості пригадує, що під час одного прилюдного віча комуністи викликали метушню і серед неї вбили одну жінку на те, щоб опісля могли накидатися на поліцію, наче б то поліція була винуватою цієї трагедії. Комуністична партія Бразилії поставлена поза законом і тому проти комуністів муситься вживати спеціальних заряджень, пояснює міністерство.

УКРАЇНСЬКА ЯЛИНКА В МУЗЕЮ В ШІКАГО

Шікаго. — Музей Знання й Промислу улажує цього року виставку Різдвяних декорацій, між ін. теж і Різдвяних Ялинок різних народів. Разом буде устаткован 17 ялинок від 26 листопада до Нового Року. Українська Ялинка має сільсько-господарський характер, бо стоїть серед купи солом. Для декорації додано галузі жовті горішки, позолочені горіхи, жовті червоні яблука, різного роду печиво й маківки.

МОЛОДЬ ПІДГОТОВЛЯЄ ЧЕРГОВИЙ „ГОМОН УКРАЇНИ“

Нью-Йорк, 1-го грудня. Великий успіх влаштованого Міжнародним Комітетом Української Молоді „Гомону України“ в Нью-Йорку в цьому році, додав цій молоді ще більше сміливості в підготовці подібного чергового музично-танцювального фестивалю в наступному році. Як довідуємося, оригінальні скрипти на імпрезу вже приготував відомий наш поет, письменник і драматург Юрій Косач, що недавно приїхав з Європи. Оригінальну музику до Фестивалю приготують визначні українські композитори. Фестиваль, під традиційною назвою „Гомону України“ відбудеться цим разом в заці одного з великих

ТИМОШЕНКО ЗНОВУ НА ОВИДІ

Заповідають його іменування командантом совєтських армій на заході.

Верлін, 2 грудня. — Після довшої мовчанки про відомого совєтського маршала Семена Тимошенка, тепер знову згадується про нього у зв'язку з передбаченими змінами на командних постах совєтської армії. Контрольований французькими місцевий „Кур'єр“ повідомляє, що Тимошенко мав би бути іменований на пост головного командуючого совєтськими збройними силами на заході, на місце маршала Константина Рокосовського. Тимошенко, як відомо, реорганізував совєтську армію безпосередньо перед другою світовою війною і опісля „визволяв“ Західну Україну.

ГЕН. АСАМБЛЕЯ ПРИЙНЯЛА АМЕРИКАНСЬКО-БРИТАНСЬКИЙ ПЛАН ЗАМИРЕННЯ

КАНАДІЙСЬКИЙ ПРЕДСТАВНИК ЗНОВУ ВКАЗАВ НА СОВЄТСЬКУ ЗАГРОЗУ ДЛЯ СВІТОВОГО МИРУ

Лейк Соксес, 2 грудня. Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй прийняла вчора більшістю 53 голосів проти 5 совєтських американсько-британську резолюцію в справі світового замирення при допомозі точного респектування чартеру Об'єднаних Націй та скріплену міжнародної співпраці.

Югославія єдина, що здержалася від голосування. Негайно після того Асамблея відкинула такою ж більшістю голосів совєтську резолюцію, в якій для замирення світу пропонується договір про ненапад між великодержавами та засуджується Злучені Держави і Британію за злогладну підготовку до війни. Безпосередньо перед голосуванням виступив канадський представник, міністер закордонних справ Лестер Б. Пірсон, заявляючи, що совєтська „сфера впливів“ є найбільш експлуативним тереном в світі, становлячи „подавлюючу загрозу для миру, з доказами якої ми зустрічаємося кожного дня“.

СОВІТИ ПРО „БРУДНІ АМЕРИКАНСЬКО-БРИТАНСЬКІ ПЛАНІ“ В ТИБЕТИ.

Москва, 2 грудня. — Московська преса виступила сьогодні з обвинуваченнями, що американці і британці „співпрацюють в брудних планах“ відірвати Тибет від Китаю та встановити там американсько-британську військову базу проти Совєтського Союзу. Доказом цього мав би бути побут і діяльність в Тибеті американського дослідника і радієвого коментатора, Ловала Тамаса.

АЧЕСОН ОСТЕРІГАЄ КОРАБЕЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВА

Секретар стейту Дін Ачесон, виступаючи в обороні політичного департаменту стейту в китайській справі, висловив бажання, щоб американське населення перестало говорити про „рятування обличчя“ Америки. Він назвав це глупою поведінкою, на яку звертають звичайну увагу у східних країнах. „Можна програти війну, можна втратити честь, але говорити про втрату обличчя виглядає глумом“ — сказав Ачесон. Ачесон вийшов з обвинуваченням китайських націоналістів в посягненні на американські права, коли вони стріляють на американські торговельні кораблі. Водночас він нагадував, як неоправдані претенсії корабельного підприємства „Ісбрандсен Лайн“, щоб уряд дав конвої для його кораблів, які плывуть на китайських водах. Він радить не посылати кораблів у небезпечну пологу, як це роблять інші американські корабельні лінії. Хоч Америка вважає за незаконну блокаду, проголошену китайськими націоналістами, то він не має наміру посылати американські військові кораблі до комуністичних портів для охорони американських торговельних кораблів.

Ачесон ще раз нагадував поведінку китайських комуністів супроти Ворда.

ЕСПАНИЯ ХОЧЕ НАВ'ЯЗАТИ СТОСУНКИ З НІМЕЧЧИНОЮ

Бонн, 2 грудня. — Еспанський уряд звернувся до аліантської Високої Комісії, висловлюючи своє бажання нав'язати стосунки зі західнонімецькою республікою та встановити там своє представництво. Вже раніше з подібними пропозиціями звернулася Швейцарія і Південна Африка. Заповідається, що ці пропозиції будуть покладені на розгляд Радії Гірнику.

КРАЇНИ АТЛАНТИЙСЬКОГО ПАКТУ ПРИЙНЯЛИ ОБОРОННИЙ ПЛАН

МІНІСТРИ ОБОРОНИ ПОГОДИЛИСЯ НА ПРИГОТОВАНУ У ВАШИНГТОНІ РЕГІОНАЛЬНУ СТРАТЕГІЮ.

Париж, 2 грудня. — Передбачений Атлантийським Пактом Оборонний Комітет, зложений з міністрів оборони 12 країн, що підписали цей Пакт, проголосив вчора одностайно ухвалення виготовленої у Вашингтоні „стратегічної концепції“, програми продукції і розподілу зброї та координації оборонного діяння між п'ятьма регіональними групами цих країн. Комітет відбув вчора своє засідання, що його попередили наради т. зв. Військового Комітету, зложеного з шефів штабів договірних країн. Ці наради відбулися у вівторок і вони, разом з рішеннями Оборонного Комітету, „завершили основне завдання організації і оформлення договірних цілей“ — говориться в офіційному повідомленні. Черговим кроком буде організація регіональних оборонних структур та подіє стратегічне і тактичне планування, необхідне для здійснення приготувань у Вашингтоні та апробованих в Парижі широким зарисом загальної стратегії. Рішення конференції в Парижі були необхідні для вможливлення президентів Труманові звільнити ухвалені Конгресом фонди на т. зв. програму військової допомоги. Американський секретар оборони, Луїс Джансон, був присутнім на конференції Оборонного Комітету, а представники злучених шефів штабів, ген. Омар Бредлі, проводив наради Військового Комітету. Негайно після закінчення наради вони оба віділетіли до Злучених Держав.

ФРАНЦІЯ ПРОТИ УЧАСТІ НІМЕЧЧИНІ В НОВОМУ ТОРГОВЕЛЬНОМУ СОЮЗІ.

Париж, 2 грудня. — Франція виступила проти пропозиції запропонувати Німеччину до нового торговельного блоку, що мав би складатися з Франції, Італії, Бельгії, Голандії і Люксембургу, як теж проти пропозиції виключити Німеччину до планованого обмеження митних тарифів і скасування експортно-імпортових обмежень між цими країнами. Становище Франції мотивується побоюваннями німецької торговельної конкуренції.

ЗАГРОЗА НОВОЇ КРИЗИ ФРАНЦУЗЬКОГО УРЯДУ.

Париж, 2 грудня. — Вчора виникла перша загроза нової кризи створеного недавно прем'єром Бідо нового французького уряду, як міністер сільського господарства, Пієр Філімлін, зголосив свою відставку. Щоб не допустити до захитання коаліційної рівноваги в уряді, прем'єр Бідо проголосив, що опущений пост міністра хліборобства він типчово перебирає сам.

ДАЛЬШЕ ЗАГОСТРЕННЯ ФРАНЦУЗЬКО-ПОЛЬСЬКИХ СТОСУНКІВ.

Варшава, 2 грудня. — Від часу арешту в Польщі французького консулярного представника Робіно під закидом шпигунства, дипломатичні стосунки між обома країнами з кожним днем ще більше загострюються. Сьогодні польський уряд наказав забратися з Польщі дев'ятьом далішим французьким промадіям.

САМОГУБСТВО ПІДСУДНО- ГО ВІЛГВАРДИЦЯ В ЮГОСЛАВІЇ.

Сарасво, 2 грудня. — Вчора тут почався великий судовий процес проти 12 старих російських емігрантів, обвинувачених в шпигунстві в користь Совєтського Союзу. На залі розправ, припроваджено тільки десятиох підсудних і судді повідомляють, що один з підсудних, сотрудник російської православної церкви в Београді, Володислав Нехлюдов, що був одним з головних обвинувачених, поповнив самогубство, поїсавшись два дні тому в своїй тюрмній клітці. Другий підсудний, бувший полковник царської армії Володимир Криськов, що був зв'язковим між обвинуваченими й офіційною шпигунською центральною в совєтській амбасаді. В акті обвинувачення згадується теж трьох совєтських дипломатів, чотирьох офіцерів совєтської армії та трьох совєтських кореспондентів.

ПОВНЕ ЗЛОМАННЯ ЗОРГАНІЗОВАНОГО КОМУНІСТАМИ ПОЛІТИЧНОГО СТРАЙКУ В ІТАЛІЇ.

Рим, 2 грудня. — Опанована комуністами італійська Генеральна Конфедерація Праці була проголосила вчора генеральний страйк формально на знак протесту проти смерті трьох сільсько-господарських робітників в ударі з поліцією, а фактично для перевірки своїх сил в країні для „далшої акції“. Страйк, хоча мав причину, яка в звичайних умовах могла бути переконливим аргументом, був повним заломанням, бо комуністичного заклик до послухали тільки нечисленні робітники, і то тільки в північній та центральній частинах країни і тільки в більших фабриках.

В ЧЕХОСЛОВАЧИНІ ПРО- ДОВЖУЮТЬСЯ АРЕШТИ СВЯЩЕНИКІВ.

Рим, 2 грудня. — Ватиканська радіовислання сьогодні повідомила, що в останньому комуністична влада в Чехословаччині знову заарештувала 250 католицьких священників, не зважаючи на всі обіцянки та заперечення амнестії.

В КВІТНІ ВІДБУДУТЬСЯ ЗА- ГАЛЬНІ ВИБОРИ В ГРЕЦІЇ.

Атени, 2 грудня. — Сьогодні тут повідомлено, що в квітні наступного року відбудуться в Греції загальні вибори до парламенту. Теперішній парламент закінчить свою працю в березні.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130
of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPLUATA:	SUBSCRIPTION RATES:
На рік	One year
на пів року	Six months
на три місяці	Three months
\$7.00	\$7.00
\$3.75	\$3.75
\$2.00	\$2.00

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА" Р. О. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПОЛІТИЧНІ ПАРАДОКСИ

Парадокси і суперечності завжди були невід'ємною складовою частиною того, що розуміємо під поняттям політики. Але навряд чи були вони будь-коли такі дивні і великі, як є сьогодні. Їх безліч, але для прикладу взяти б тільки деякі з них.

Цілі бібліотеки книг, десятки тисяч свідків та мільйони всьляких інших речових доказів доводять без найменшого сумніву, що Советський Союз, згідно урядової кліки в Кремлі, є найбільш злочинною, яку знає історія. Тоталітаризм, диктатура, терор, народодовбивство, нужда і голод, суцільне поневолення та заперечення всіх Божих і людських прав як в советській закордонній так і внутрішній політиці є сьогодні вже наявними фактами, що кличуть до неба про пімсту і справедливість. До такого висновку мусили прийти вже не тільки противники комунізму, але й самі комуністи в роді архи-комуніста Тіта, що — сказати б — на комунізм свої зуби з'їв та що для міжнародного комунізму сам безліч всьляких злочинів поповнив.

А проте, Советський Союз є не тільки повноправним партнером в міжнародних політичних стосунках, але ще й одним з „великих“, зі спеціальними правами і привілеями в міжнародній організації. Чи це не парадокс? Сьогодні американський чи англійський або який інший дипломат офіційно заявляє про „можливість співжиття“ зі Советами, протягає їм „руку до згоди і співпраці“, а завтра, як тільки він залишить свій офіційний пост, пише книгу про советських генгстерів, від злочинів яких стинається кров в жилах. Советських урядових злочинців, що вигубили мільйони народу, запрошується підписувати конвенцію проти народодовбивства. Тим самим кремлівським злочинцям, що держать в безприкладній каторзі двісті мільйонів людей, пропонується підписувати конвенцію людських прав. Справді, ніщо інше, тільки один великий парадокс.

Подібне з Тітом в Югославії. Вчора ще Тіто запинав зі Сталіном всьлякі угоди на погібель демократії. Сьогодні той сам Тіто мало що не вірив на найбільшого героя в поборованні Сталіна. Ще так недавно весь культурний світ обурювався і протестував, як Тіто розстрілював і вбивав найкращих югославських патріотів, судив і саджав до тюрми єпископів, стріляв без розбору в американські пасажирські літаки, дувся як жаба та піддаючись за Сталіном інтер-національним обманом писати до чорта Америку, Англію та всіх інших „капіталістів“. Нині той сам Тіто ще тільки офіційно не проголошений малочо не найбільшим захисником демократії і її цивілізації. Повторюється дослівно безглуздо зі „союзом“ Сталіна під час війни, як той нагло за поділ на-грабованої добички полався зі своїм другом Гітлером. Чи не парадокс? Та ще й який!

Всі ці політичні парадокси мають своє парадоксальне завершення в стосунках до Еспанії. Фактом є, що теперішній еспанський уряд ген. Франка є далекий від того, щоб його назвати демократичним. Але всіх анти-демократичних вчинків Франка і його кліки взагалі не можна б порівнювати зі советськими. Франко та його режим в Еспанії вийшов би тільки народже-

Улас Самчук.

АРКАДІЙ ЛЮБЧЕНКО

Між тими, що 1941 року знайшли якусь щілину, щоб продертися до Києва, знаходився також і я. Нашим прагненням було бачити і чути живу стать — у душі і плоти, землі предків. Моїм же бажанням було знайти, зустріти і пізнати тих, що репрезентують духовність нації — її творців мистецького слова.

І коли в жовтні 1941 року нам вдалося добитися аж до славної, на п'ять поверхів, казарми советських письменників у Києві на Фундуклеєвській, ми знайшли її порожньою. Ні Тичини, ні Бажана, ані когось іншого зі славних орденоносних у ній не було. Всі вони в той час були в Уфі під Уралом. Нам могли лише оповісти свідки, як все то сталося.

Але все таки не всі з них вилетіли під Урал. Рік пізніше, у літку, гарного соняшного дня, я подзвонив до дверей приземного поверху бічного відділу того самого будинку на Фундуклеєвській. Мені відчинила старша жінка. „Кажу когось хоч бачити. Просьте у вийти. Опинився у звичайній вітальні звичайного невеликого мешканця. В ту саму мить з бічних дверей, вийшовши широкоплечий, середнього зросту з буйним волоссям на голові, мущина. Називаво своє прізвище і ми вже душімося в обіймах, як два брати, що давно колись розлучилися, довгі роки не бачилися і на решті зустрілися.

Аркадій Любченко. — Який я радий! Який я радий! Мамо! Маємо виняткового гостя! —

ним немовля в порівнянні з диктатурами таких архизлочинців як Сталін та його не-давній полпентач Тіто. Не згадувати вже за доказаним при-слуги Еспанії західним аліян-там під час війни та її потен-ціальні можливості в теперіш-ньому конфлікті. А проте, Е-спанія є сьогодні виключена з усіх міжнародних організа-цій, вона є взагалі на індексі за „анти - демократичність“, бо така є воля „демократів“ Сталіна. Сталіна запрошувало до участі в Плянї Маршала, Тітові вже признається допо-могу та дається позички, щоб ементально придало більше гарант, якими можна б збива-ти американські літаки, а е-спанський наряд засуджується дослівно на поступову голод-ну смерть, бо він слушно вва-жає, що навіть в найгірших обставинах Франко все ж та-ки буде меншим злом ніж був би на його місці якийсь совет-ський про-консул.

Справді, парадоксальні па-радокси!

звернувся він до жінки, що мені відчинила. — І як дуже до речі: саме читаю вашу „Марію“ — захоплююсь і ди-вуюсь: як могли ви з далека так вичуті і зрозуміти нашу суть. В самому настрої, в його душі...

Сміємось, обіймаємось, тис-немо руки. Заходимо до його кабінету. Тут його повно. Книги й папери. Багато книг і багато картин. Ціла стіна полиць за склом і все то кни-жки. На стінах буревій картин. Бурячек, Касіян, великий порт-рет господаря дому роботи Анатолія Петрицького.

Повинні запитів, окликів і за-хоплення. Для цього мало го-дин, для цього треба місяців і років. Нас ділила страшна своєю суттю межа. Я врива-юся у світ для мене забороне-ний під карою смерті, я хочу безліч знати і то того справж-нього, кухонного. Того, що було закритим, недоступним.

Мій співрозмовник був ак-тивним діячем всіх тих дуже важливих культурних подій, що знаменують добу Хвильо-вого, Вапліте, Українського Державного Видавництва вза-галі. Не десятки, а сотні його колег поплатали за те своїм життям. Перед моїми очима пересувається понура, жорсто-ка картина...

Так. Мені з цієї розмови не-ма нічого нового. Ми і так все то знали. Це дуже і дуже так. Але ті умови діяли на тепе-рішні умови. То все було нам втиснуте, вимушене, вбів на-шої волі, проти наших інтере-сів, а в остаточному і проти інтересів самих тих, що нас

Д-р Роман Осінчук.

СЛІДАМИ ПОПЕРЕДНИКІВ

(У 20-ліття заснування Українського Гігієнічного Товариства).

Здоровні умови на західно-українських землях ще перел-першою світовою війною були і дуже жалюгідною стані. Брак соціально-здоровної по-літики й опіки австрійського уряду, особливо ж брак здо-ровної культури, негігієнічні житлові умови нашого селян-ства та його павперізації не сприяли розвиткові здоров'я нашого народу. Постійний зріст туберкульозу, ревматиз-му та інфекційних хворіб, се-ред яких сильний тиф мав свої ендемічні вогнища, десяткува-ли наш народ та створювали цілі кадри хворобливих інва-лідів, а такі дитячі інфекційні захворювання, як кір, дифте-рія, шкарлатина й інші, та брак відповідної опіки над матір'ю і дитиною спричиню-вали величезну смертність се-ред дітей.

По першій світовій війні, що кількакратно переливалася хвилею через наші землі та змусила великий процент на-шої людності жити довгими роками на воєнних згарищах у землянках, ще більше під-пав здоровний стан нашого народу. Незарадність, а часто і вмисна небдальсть польско-го уряду на наших землях створили просто жахливий стан народнього здоров'я в Галичині й на Волині. Неве-личка кількість українських лікарів, хоч і пересичених ве-ликою ідейністю, не могла ні-чого вдіяти для поліпшення цієї справи. Всі громадсько настроєні лікарі-українці при-йшли до одностайної думки, що з цим лихом треба бороть-ся лише організованим спо-собом. Роз'їзди молодих адептів медицини — студентів тайно-го львівського українського університету та членів Україн-ської Медичної Громади по-наших селах із здоровими рефератами — це більше пере-конали в остаточній потребі створити якусь організацію, що взяла б цю справу в свої руки та поведла б планошу бо-ротьбу за народне здоров'я. І це не було припадком, коли рівно двадцять років тому, а саме в 1929 році, ініціативу переведення організованої здоровної роботи на рідних землях серед рідного народу перебрали на себе найбільш ідейні та найактивніші студен-ти медицини під проводом ве-ликого лікаря і громадянина,

до цього змушувати. Найкращий доказ дні, що їх пережи-ваємо. Німці в Києві, німці в Харкові, вони під Москвою, вони на Волзі. Українці па-сивні, бо не роблять різниці

(Докінчення на стор. 3-тій)

професора Маріяна Панчи-шина. Саме 20 років тому в кабінеті проф. М. Панчишина у Львові зібралося кілька його колишніх учнів та дали почин до утворення Українського Гігієнічного Товариства. На по-чатках новоствореного Тowa-риства не знайшло, на преве-ликий жаль, належного зрозу-міння і підтримки серед на-шого широкого громадянства. Але завдяки великій ідейності, авторитетності і фінансовій допомозі постійного голови, професора М. Панчишина з одного боку та жертвенності в праці кількох йому близьких молодих співробітників — з другого боку, Українське Гігієнічне Т-во скоро здобуло собі признання і популярність серед нашого суспільства, особливо серед селянства. Попу-лярні виставки на здоровні те-ми по містах і селах, рухомі гігієнічні вистави, курси з ді-ланки профілактики, видаван-ня летючок та популярних брошур скоро притягнули до Т-ва увагу нашого громадя-нства, популяризуючи бороть-бу за народне здоров'я, а че-рез курси медичних сестер, вихованців дошкіль та дитя-чих садків зростали кадри здорових робітників. Не обій-шлося без щоразового кидан-ня колод під ноги Т-ва з боку тодішньої польської влади, що косим оком дивилася на роботу УГТ-ва. Але, не огля-даючись на всі труднощі, здо-ровна освіта простидала не-втомно свої шупальці до най-далішніх закутків нашого краю.

Це давало змогу зібрати потрібний здоровний статис-тичний матеріал, який далеко відбивав від офіційних даних польського уряду. Упродовж 10-літнього свого існування УГТ-во щоразу розросталося, утворюючи цілу сітку своїх фі-лій по містах, кружків по се-лах, кілька туберкульозних диспансерів та амбулаторій, спортивних і есенційних пора-день, а перед самою війною в 1939 р. постанала перша народ-ня туберкульозна санаторія в Гребеніві. Цій піонерській ро-боті допомагали сотки стат-тей на здоровні теми у всіх мі-сцевих українських часописах та трьохрічній майже робота власного органу Товариства „Народне Здоров'я“. Україн-ське Гігієнічне Т-во позначило свій вплив на інших діячів на-шого життя-співпрацею з Маслосоюзом, Просвітою, Со-юзом Українок, Рідною Шко-лою, Сільським Господарем та Ревізіонним Союзом Україн-ських Кооператив, давши почин до творення кооператив здо-ров'я. З розвитком УГТ, само-зрозуміло, велику працю в нього викладали наші лікарі, зорганізовані в Українському Лікарському Товаристві.

Цих кілька рядків нехай бу-дуть милою згадкою високої ідейності та дуже корисної праці УГТ-ва у 20-ті роки на-шого заснування та заслу-женим признанням для всіх жи-вих і вже неживих його осно-вположників та робітників, а рівночасно й зохотою для всіх лікарів українського по-ходження в Америці до гро-мадсько-здоровної роботи на тутешньому терені.

Українське Гігієнічне Тowa-риство з приходом большеви-ків на наші західні землі в 1939 р. примушене було при-пинити свою діяльність, але його ідеї жили далі серед на-ших національних установ, на-приклад в Референтурі Наро-дного Здоров'я, Українського Центрального Комітету у Львові та організації Черво-ного Хреста за часів німецької окупації, а тепер в установах Санітарно-Харитативної Служ-би на скитальщині в Європі.

(Докінчення на стор. 3-тій)

ЧЕТВЕРТИЙ КОНГРЕС АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

4)

1948 р. УКК вислав довшу телеграму до президента Тру-мана, вітаючи від імені американських українців його рішучий виступ проти советської загрози для вольностей, миру в світі та американські заходи для припинення цієї загрози. Далі було зазначено в телеграмі, що понад 40 мільйонів Українська На-ція перша впала жертвою советсько-російського імперіалізму вже після першої світової війни і від того часу щораз більшими жертвами продовжує свою героїчну боротьбу за визволення. Найновішим таким чинником є героїчна УПА. Рівнож ви-словлено протест проти советсько-московських агентів, які намагаються компрометувати ім'я України в О.Н.

Відкрито бюро ПАУКОНФЕРЕНЦІ в Нью Йорку та започат-ковано видавання Українського Бюлетеня в англійській мові.

УКК вислав привітальне письмо першому президентові ново-створеної держави Ізраїль, Хаїмові Вайцманові, навізую-ючи до української боротьби за визволення.

Представники УККМітету з'ясували Комісії Республікан-ської Конвенції у Філадельфії українські побажання щодо по-літики Америки у відношенні до СССР та поневолення ним країни.

Зроблено інтервенцію в Департаменті Стейту у Вашингто-ні і у посольстві Англії, Франції та Італії у Вашингтоні, в справі арештованих на советське домагання 26 українців на острові Ліпарі, Італія.

Проголошено збірку на політичну акцію УККМітету у ви-соті \$50,000.00.

Представники УККМітету з'ясували українські побажання щодо платформи Демократичної Конвенції у Філадельфії.

УКК заініціював і довгий час вів розмови в Департаменті

Стейту в справі радіопередач „Голос Америки“ українською мовою. В червні заповнено офіційно УКК, що „Голос Америки“ буде передаватися і в українській мові.

Випрацьовано обширний „Меморіал про реорганізацію східної Європи“, який вручено, крім Департаменту Стейту, всім членам О.Н., міністерствам закордонних справ, бібліоте-кам, редакціям, тощо.

В Ньюарку, Н. Дж., відбулася велика Маніфестація, при участі інших організацій і УКК, на знак протесту проти гноб-лення України Советською Росією. З промовами виступили теж американські сенатори та журналісти.

Представники КУК, УКК і ПАУК, відбули спільні наради в Торонто, Канада, в справі Світового Союзу Українців, та встановлення напрямків в дальшій праці.

У зв'язку зі смертним присудом на воєнів УПА в Братис-лаві, УКК звернувся каблетом до О.Н. в Парижі та до прези-дента Чехословаччини К. Готвальда, щоб не допустити до ви-конання засуду. З Канцелярії президента одержано відповідь, що справу засуджених передано під розгляд Міністерству Юстиції. На знак протесту проти цього засуду, американсько-українські ветерани — в порозумінні з УКК — пікетували чесь-ке посольство в Нью Йорку.

Зроблено особисті й листовні інтервенції у Вашингтоні, в справі евакуації українців з Китаю. Обі українські колонії в Тієнцзіні і Шанхай були загрожені скорим поступом кому-ністичних військ. Евакуація була переведена місцями за над-звичайно важких обставин, але мала повний успіх. Врятовано всіх і по 300 фунтів майна на особу. Евакуовані є тепер на Філіппінах.

УККМітет в спілці з Комітетом проти масового виселю-вання, видав брошуру Вол. Думника „Смерть і руїна на лінії Курзона“ в англійській мові.

УКК привітав створення Української Національної Ради як додатне явище консолідації українських політичних сил. Це своє становище підтвердив в окремій резолюції, яка була ви-слана УНРаді та подана до преси. Крім того УКК нотифікував створення УНРаді в Департаменті Стейту у Вашингтоні.

1949 р. УКК уювився із ЗУАДКомітетом, що стримається

„Чому нічого не робиться?“

Слово до „свіжої крові“.

Щоб не виглядало на напаст: питання в заголовку було звернене, між іншим, і до автора цих рядків. В два тижні після того, як ми спростили першу групу з визначеної квоти скитальців, до мене приступили, коло церкви, декілька старших громадян і спитали:

— Ну, чому нічого не робиться? Ви казали — як прийдуть скитальці — буде чистіше, сценічні виставки концерти — а тепер скитальці є і, все ж, нема нічого...

Нікуди правди діти: я був збудований такою любовою атакою. Я сказав своїм дорогим співрозмовцям, що все це напевно буде, але перше всього мусимо влаштувати людей на праці й мешканні. Вони погодилися й зарозуміли коментарі своїм нетерпляцям. Вони хотіли б, щоб — як і коли був якийсь збірний пункт усіх людей громади — без різниці віровизнання, чи особистих переконань. Вони хотіли б, щоб їхні діти дістали бодай міраж життя „старого краю“. Вони хотіли б... — усього того вони хотіли б, чого й ми, „нові“, хочемо.

Так мовлять ці люди. Інші

нічого не кажуть у голос — але напевно всі ждуть. Ждуть, коли „свіжа кров“ почне діяти і відсвітить організм наших громад. Деякі вже й діждалися, навіть далеко більшого, ніж сподівалися. Але інші?

Знаємо, що сливе в кожній нашій громаді по-кілька, ба, кільканадцять людей, які освітою, титулом, чи практикою в культурно-освітній роботі зобов'язані „засвітити“ в своїх громадах. Отже? На чому стало?

Фізична праця не може бути ніяким виправданням. Ті, що приїздили сюди 40-50 літ тому, не мали ані такої освіти, ані такої легкої праці (так!), — а все ж щось робили. І як робили!?

Ми, тепер, не мусимо будувати ні церкв, ні галей, ні Народних Домів. Все це ми дістали готовим від наших перших піонерів. Нам лишилося тільки вилловити ці церковні й народні святині змістом, працею, життям, коротко — „гомоном України“.

Гадаю, що більше на цю тему, покищо, не треба говорити. Хай же тепер усіди заговорить „свіжа кров“!

О. Н.

АРКАДІЙ ЛЮБЧЕНКО

(Докінчення зі стор. 2-го)

між Сталіном і Гітлером. А це тому, що ми з Аркадієм Любченком не мали права зустрітися, що Тичина мусить провести своє життя орденоносним рабом, що Рильський з розпачу впирається і плаче з люті, що Бажан мусив насильно вивернути свою природу, що Хвильовий лустив собі в лоб кулю, що Антонович-Давидович пішов на каторгу, що Косинич розстріляно в потилицю... І це тисячі, і це роки і десятиліття... Ціла наша природа, всі наші живі і навіть мертві — мільйони, сорок п'ять мільйонів, включно до першого маршала Тимошенка і останнього колгоспного раба, — з мовою чи без мови, тепер, завтра чи за сто років...

Вже по хвилині добряча мама Аркадія Любченка, несе для нас чай, якусь перекуску. Це в Києві. Голод і недовстача. Але що це значить для українки з Київщини, де гостинність є справою честі — голод — не — голод. Час більш ніж швидко минає і коли я вже був знов на вулиці і сам, мені приходили в голову своєрідні думки. На вулиці Києва скрізь чужа мова. У будинках, на торговині, в урядках. Бідний Тичина! Бідний Рильський! Бідний Любченко! Бідні ми всі. Все тут, що нас оточує, лише умовно наше. Ми тут мало що більше дома, ніж в Парижі чи Нью Йорку. І коли Любченко хоче писати про це життя, він мусить перекладати його з чужої мови. А чи воно російське? Ні. Воно ні російське, ні українське, воно нічне і ніяке. У ньому нема ні характеру, ні стилю, воно зломане, бо воно не природне. Русофікатори може й не підозрівають, що зламавши людину в її мові,

вони тим самим ломають її душу.

З Любченком йдемо далі в життя, що його нам намітила вища воля. Ми йдемо до Львова. Там він, з волі, як звичайно, власних зломаних духово креатур, попадає до німецької в'язниці. Два з половиною місяці тривають тортури тієї хворої людини. 8. лютого 1944 року його нарешті випускають, але він після того не довгий час мусить відійти до лічниці. Весь той час він страждає язвими шлунка. Сильні приступи болів. Тим часом події йдуть — жорстокі і неблаганні.

В останнє бачусь з Любченком 10. січня 1945. Потсдам. Стара, класична Прусія. Сан Сусі, дух великого Фріца. Любченко перебуває в товаристві вітківців. Каже, що чується краще, обідаємо в уютному, чистому і теплом ресторанчику, розуміється, „на картки“ і мріємо видати великий літературно-науковий журнал. Ми ані трошки не переконані, що наші мрії здійснюються, але ми живі і тому про живе думаємо. Любченко дійсно виглядає краще, ніж звичайно, але, здається, яснійші очі, мова його, як звичайно, пружна, енергійна, як і він сам. По обіді йдемо до парку Сан Сусі. Тут тепер досить порожньо, зо всього диxae історія, в повітрі чути тривогу, десь далеко небом пролітають американці, але поки що вони оминають це місце.

Біля шостої вечора прощаємось. Не думалося, що це прощання назавжди, але в наші дні це майже закономірне. Любченкові цей рік був роком останнім і дійшов він серед цього трагічного оточення, в

ВІСТІ з Н.Т.Ш.

Пресова конференція в НТШ.

В дні 22. жовтня ц. р. відбулася в приміщенні Наукового Товариства ім. Шевченка в Нью Йорку перша пресова конференція присвячена проблемам Товариства і української науки. В конференції взяли участь редактори чотирьох українських часописів в ЗДА, а саме: д-р Лонгін Цегельський („Америка“), д-р Лука Мшуга („Свобода“), д-р Матвій Стахів („Народна Воля“) і д-р Роман Кришталевський („Народне Слово“) та провідні члени НТШ: проф. Чубатий, д-р Шлемкевич, проф. Січинський і проф. Падох. Познайомившись з важнішими проблемами нашої науки й праці та плянами НТШ, представники преси приобідали в міру змоги допомогти НТШ в його важливій для науки й цілої нації праці. Прийняти погоджувалися в тому, що в Америці мусить повстати культурний центр, при якому існували б центральна українська бібліотека, музей й наукова робітня, та що цю ідею повинні б перевести в життя наші чотири об'єднані організації.

Наукові доповіді в НТШ.

Зачинаючи з дня 26. листопада ц. р. в НТШ будуть відбуватися щодня суботу наукові доповіді з дискусією, в яких братимуть участь як члени Товариства так і сторонні науковці. Доповіді або їх зміст буде друкований в англіській мові, щоб про праці наших вчених довідався чужинський науковий світ. Участь в доповідях візьмуть наші найвизначніші вчені передовсім українською мовою. Доповіді вже зголосили такі професори: Січинський, Окіншевич, Чубатий, Ковалів, Шугасевський, Лев, Падох. Науковими засіданнями керуватиме проф. Січинський.

Академічні Вечори.

Заходом НТШ розділяються в грудні ц. р. публічні популярно-наукові доповіді (реферати), які по старій львівській традиції будуть ведені під назвою Академічних Вечорів. Вони є призначені для всього українського загалу Нью Йорку і околиці. Слухачі почують на тих вечорах в приступній для всіх форм цікаві відомості про наше минуле й теперішнє подані найкращими знавцями тих питань. Вечори будуть відбуватися в суботи. Підготовою тих доповідей займається д-р Шлемкевич.

Українська Культурна Рада в Америці.

Широка нарада представників наших громадських, культурних установ і преси, яка відбулася на запрошення НТШ в дні 22. жовтня ц. р., визнала потребу створення Української Культурної Ради й дору-

чий трагічний густи страшний історії до курортної місцевості Бад Кісінген в Німеччині, щоб тут спочити назавжди. Ні Харків, ні Київ, а Бад Кісінген! Це наше приречення. Віно у віках, у самій нашій природі. Воно одного разу, дасть нам право на життя вічне.

чала Виділові НТШ скласти окрему комісію для підготовки цього діла. НТШ запросить в короткому часі представників культурно-освітніх організацій на перше засідання цієї комісії. По переведенні підготовці організації УКР відбудеться друга загальна нарада наших установ, яка вирішить цю справу остаточно.

Створення новий Відділ НТШ в Канаді.

Згідно з ухвалою Головного Відділу НТШ основи в Канаді окремий Відділ Товариства з осідком в Торонто. На загальних зборах, які відбулися в дні 1. жовтня ц. р., вибрано таку управу Відділу: голова — проф. д-р Євген Вертипорох, місто голова — проф. д-р Євген Бригидер, секретар — д-р Іван Тесля, скарбник — інж. Омелян Тарнавський, член — проф. Ярослав Пастернак, д-р Іван Німчук і д-р Іван Тиктор. До Ізв'язної Комісії ввійшли інж. Андрій Палій, д-р Юліан Генік Верезовський і інж. Роман Голод. На 23 членів НТШ в Канаді в Зборах взяло участь 20 осіб. Ці установчі Збори пошанували своєю приязню торонтонський Владика Кир Ізидор Воронецкий. Поміж членами Канадійського Відділу є крім визначних й заступників українських вчених також кілька чужинських відомих вчених-приятелів української науки й нації, як президент університету Ватсон Кіркленд та проф. Джордж Сімсон.

Нові дієві члени НТШ в Америці.

Велика громада дієвних членів (тобто заслужених вчених) нашого Товариства в Америці збагатилася такими відомими нашою громадянство на всіх землях науковцями: Левом Окіншевичем, бутишим деканом правничого факультету Українського Вільного Університету; професором того Університету д-ром Іллею Витановичем (Шікаго); б. директором бібліотеки НТШ у Львові Володимиром Дорошенком (Філадельфія); генералом Петром Шандруком (Нью Йорк) та проф. Михайлом Тершакивцем (Філадельфія).

Помер проф. Роман Димінський.

Не тільки український науковий світ, але ціле громадянство прийняло зі сумом вістку, що в Регенсбургу, в Німеччині в таборі емігрантів помер після операції відомий й загальноціненний український економіст, професор Українського Вільного Університету інж. Роман Димінський. Бл. п. проф. Димінський був активним і відданим членом НТШ і саме тепер редагував частину Енциклопедії Українознавства, яку видає НТШ. С це чергова велика втрата нашого Товариства після недавньої смерті великого вченого і громадянина й члена нашого Товариства проф. д-ра Євгена Храпливого.

Свято 75-ліття НТШ в Брукліні.

13. листопада відбулася велика академія в Брукліні з нагоди 75-ліття НТШ та Ли-

СЛІДАМИ ПОПЕРЕДНИКІВ

(Докінчення зі стор. 2-го)

Очевидно, що ці ідеї, може в дещо змінений формі, можуть збудити охоту до праці серед лікарів українського походження в Америці. А людина для цієї роботи тут не бракуватиме. До ЗДА приїхало вже понад сотку українських лікарів та стоматологів з Європи. Думаю, що знайдеться до 50 лікарів-американців українського походження на тудешних землях, а це немало в найближчих роках покине студентську лаву та візьметься за професійно-лікарську роботу. Чи не час тепер зібрати бодай відомості про кількість усіх нас на тудешніх теренах та створити якусь лікарську організацію, що об'єднала б нас, дала б можливість взаємного обміну думок у професійних і громадських справах, повести науково-лікарську роботу, допомогти новоприбулим скоріше встати в американський ґрунт, навізати контакт із американськими й іншими чужонаціональними лікарськими організаціями та видними представниками медицини, напевно ближче запізнатися з професійним лікарським життям та успішно - здоровим ладом Америки. Можливо, що новоствореній нашій організації родилася б думка про заснування українського шпиталю, що спричинився б до поліпшення здорового стану нашого суспільства в своїх рідних умовах й став би тривалою пам'яткою нашого тут перебування. А скільки інших питань громадського характеру чекає на наше спільне вирішення у нашій професійній організації! Чи мали б ми стояти осторонь від нашого громадського Зриву. Ці великі дві роковини пошанувала бруклінська громада при спільній участі оперного співака Рейнарчика, солістки Г. Хамули, скрипки В. Цісика, регістратора місцевого хору під управою п. Улицького, декламаторки п. Л. Крушельницької і д-ра Я. Падеха, який виголосив промову. Дохід зі свята призначено в цілості на НТШ. Найбільшу заслугу в підготовці свята мають о. мітраг Лотович і голова місцевих організацій п. Юліан Павчак, за що НТШ їм щиро вдячне.

18. грудня — Ювілейне Свято НТШ в Шікаго. В довгий черзі ювілейних свят на пошану 75-літнього існування Наукового Товариства ім. Шевченка відбудеться добайливо підготована й гарно зложена святкова академія в Шікаго. Виділ НТШ сподіється, що місцеве й довколишнє українське громадянство радо возьме участь в цій святі нашої загально-національної культурної установи. Крім приємності, що їм дасть мистецька програма, вони причиняться до розбудови нашої науки, що все стояла, а зокрема тепер стоїть на сторожі наших національних інтересів.

мадського життя? Чи можемо ми байдуже дивитися на допомогу такій близькій нам організації на скитальщині, як Санітарно-Харитативна Служба? Очевидно, що перед нами виринуло б ще багато-багато інших питань.

Гурток українських лікарів уже заініціював створення організації українських лікарів в ЗДА і ці всі питання треба буде висунути на обговорення на майбутніх загальних зборах лікарів, які вже підготував ініціативний комітет на кінець грудня 1949 р.

Тепер слово за кожним із нас, лікарів. Відгукнімося негайно на всі заклики ініціативного комітету, друковані в часописах, та приїждімо громадою на наші збори. Даймо доказ, що здорові ідеї, голошені Українським Гігієнічним Т-вом 20 років тому, нам не чужі. Берімося до громадської праці всі лікарі українського походження, як тут народжені або давно сюди прибулі, так і свіжо приїжджі, щоб у гармонійному об'єднанні щось зробити для нашого власного добра, для спільного добра нашої американської громади та для добра нашого обездоленого народу. Зробімо це, пригадуючи наше народне прислів'я: „Здоров'я — всьому голова“.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДОЮ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

БАБІЛОН, Л. АЙ.

Листопадаве Свято.

Вперше в історії української громади Бабилону, Лонг Айленд, відбулося 6. листопада велике і торжественне свято з нагоди 1-го листопада. Заходом старих емігрантів і поміччю нових удалося підготувати програму свята, а це є доказом, що для цієї малої горстки людей українська справа не є далека.

Українська колонія виступила спільною могутньою лавою. Тут не було ні православних, ні католиків, не було політичних партій і їх ненависти, нових і старих імігрантів. Були тільки українці з добрим українським серцем.

Рано в гр.-кат. церкві по Службі Божій о. д-р Войнар в своїй проповіді говорить, що для нас це свято не є чуже, бо наші найближчі були учасниками цих героїчних змагань українського народу, з якого ми також походимо. По проповіді парох о. Корут і о. д-р Войнар відправили панахиду по б. п. князеві укр. церкви Кир Андрееві і по героях українських визвольних змагань. Підчас панахиди пластуни несли почесну варту з американськими і українськими прапорами.

Вечором відбулася академія силами місцевої громади. Салля, прикрашена килимами, рушниками і прапорами, була

(Докінчення на стор. 4-тій).

УВАГА! — ВЕЛИКИЙ НЬЮ ЙОРК!

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР

під мистецьким проводом В. БЛАВАЦЬКОГО

В НЕДІЛЮ, 11. ГРУДНЯ 1949

САЛЯ: IRVING HIGH SCHOOL,

Pir 16th St. J Irving Place, New York City

МУЖЧИНА З МИНУЛИМ

Весела комедія на 3 дії Арнольда і Ваха

Постави: В. Блавацький і Б. Паздрій

В антрактах грати Оркестр Театру.

Початок у год. 7. вечір. Ціни місць \$1.50 і \$1.00

Квитки можна купити в: 1. Українська Кооператива, 76 1ст 7-ма вул.; 2. Український склад „Надія“, 76 1ст 7-ма вул.; 3. Українська книгарня „Сурма“, 11 1ст 7-ма вул.; 4. Укр. книгарня „Наш Вазар“, п. Задоренського, 151 Еленово А.; 5. „Арт Мол“ М. Клячко, 185 — 2-га Еленово; 6. Хелічце — чистильня шпильок. В. Хамула і Д. Серба, 65 Ст. Маркс Плейс; — В день вистави в касі театру від год. 5-ти.

Прийдітьте всі, хто хоче весело і безжурно провести час та насолодитися до сміху.

ЗАНЯТКИ

ДО ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ ЛІКАРІВ

В цілях створення професійної організації українських лікарів в Америці, а також для скликання загально-українського лікарського З'їзду в ЗДА, Організаційний Комітет, вибраний на ініціативних зборах лікарів у Нью Йорку дня 16. жовтня 1949 р., звертається до всіх лікарів українського походження в Америці, як місцевих, так і новоприбулих, з проханням НЕГАЙНО подати:

- 1) Свою точну адресу;
- 2) Вказівки та побажання щодо характеру праці нової організації;
- 3) Заяву про бажання вступити в члени Товариства.

Листування спрямовувати на адресу: Dr. Roman Osinchuk, 23 East 7th Street, New York 3, N. Y.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Д-р Я. Восвідка, Д-р Т. Воробець, Д-р Олесюк,

Д-р Р. Осинчук, Д-р А. Сиротенко.

УВАГА! ФІЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР

під мистецьким проводом В. БЛАВАЦЬКОГО

Неділя, 4-го грудня (Sun. Dec. 4) 1949 р.
UKRAINIAN HALL, 847 NORTH FRANKLIN STREET, PHILADELPHIA, PA.

„ДВАНADЦЯТЬ ДОЧОК НА ВІДДАНИ“

Народна оперета на 3 дії М. Л. Кропивницького

Постави: В. БЛАВАЦЬКИЙ

Диригент: В. ЧЕПІЛЬ

Оформлення проєктував: П. АНДРУСІВ

В ГОЛОВНИХ РОЛЯХ:

Максим Кукса, мельник — В. Блавацький
Оришка, його донька — Л. Шапаровська
Степан Дранко, коваль — В. Паздрій
Горпина, його донька — Е. Дічківна

Антін, наймит Кукси — А. Радванський
Василь, наймит Дранки — В. Мельник
Скакунець, писар — Я. Пілот-Гудакевич
Нечипір — В. Шапаровський

ПОЧАТОК В ГОДИН 7-мй ВВЕРІ

Інформація щодо вступу:

Ukrainian-American Citizens' Association, 847 North Franklin Street, Philadelphia, Pa.

ТЕАТР-СТУДІЯ

під мистецьким керівництвом ПОСІПІА ГРИНЬКА

В СУВОТУ, 10 ГРУДНЯ 1949 Р.
В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ,
216-218 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Карло Гольдони:

„ГОСПОДИНЯ ЗАІЗДУ“

Комедія на 3 дії. Переклад Михайла Коцюбинця.
Постави: Олександр Добровольський. Оформлення сцени: В. Мисляк.

Початок у год. 7. вечора.
Квитки продаються в Укр. Народному Домі, Бруклін, Н. Я.

Слідуюча прем'єра Театру-Студії: Генрик Ібсен: „ПРИМАРИ“, драма на 3 дії.

ОГОЛОШЕННЯ

ТОВАРИСТВО „ДОЧКИ УКРАЇНИ“, відділ Золотого Хреста" в Шікаго, йдучи з духом об'єднання, задувало придатися до чисто жіночого і апартийного товариства, яким є Союз Українок Америки.

Згідно з рішенням Проводу, та по затвердженні того рішення на сходинах членів, наявано співпрацю з Центральним Союзом Українок Америки та вступлено в його члени.

Подастесь до загального відома, що з нинішнім оголошенням Товариство „Дочки України“, відділ Золотого Хреста" в Шікаго, буде продовжувати свою працю під зміненою назвою: „ДОЧКИ УКРАЇНИ, 22-гий ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ В ШІКАГО“.

(Підпис нечиткий), секретар.

Третій Річний З'їзд О.О.Ч.С.У.

В дні 26 і 27 листопада ц. р. відбувся в приміщенні готелю „Бринвурт“ в Нью-Йорку III-тій Річний З'їзд Організації Оборони Чотирьох Свобід України, в приватності біля 250 делегатів Відділів цієї організації та других установ і гостей.

З'їзд відкрив голова Організації Ігнат Білінський, вітаючи прийнятих делегатів і гостей, в цьому представників Білорусів УГВР і УПА та командирів і бійців рейдуючих частин УПА прийнятих в залі в числі десяти осіб.

Підкреслюючи вагу, III-го З'їзду ООЧСУ, голова вказав на усі важливі проблеми, які чекають реалізації на американській землі, зокрема на потребу посилення в ЗДА інформаційної акції про визвольну боротьбу українського народу та поглиблення активної праці в напрямі посилення збіркової акції на фонд допомоги воюючій Україні та її героїчній УПА.

В дальшому голова звернувся до проханням до учасників З'їзду, щоб вони під час наради мали на увазі в першу чергу ці великі засади, для яких вона працює, намагаючись допомогти українському народові на рідних землях в його боротьбі за волю.

По виборі Президії і Комісії, далі ведення наради перешли в руки д-ра Т. Воробця, доручаючи відкрити наспілі привіти з Європи, Канади і ЗДА.

По заслуханні привітів від прийнятих в залі представників Білорусів, козаків та різних установ представник політика до звітності голову та референтів Головної Управи ООЧСУ.

З їхніх звітів прийняті довідалися про пророблену в минулому році працю ООЧСУ та її Головної Управи і про висліди збіркової акції на допомогу для УПА.

Дискусія над звітами затримувалася ідеологічну сторінку діяльності ООЧСУ, при чому,

по вислуханні різних думок та поглядів на ці справи, делегатів та гостей, З'їзд одностайно заявив за продовженням дотеперішнього ідеологічного напрямку ООЧСУ та її журналу „Вістник“, як основного принципу побудови О. О. Ч. С.

Дискусія вказала, що О. О. Ч. С. У. в дотеперішній своїй праці знайшла ясно окреслені шляхи пов'язання повної лояльності супроти Америки з духовним зв'язком і працею для добра поневоленого Московію українського народу.

По вичерпанні порядку наради в першому дні З'їзду відбувся вечірний бенкет, а після закінчення танцювали.

В другому дні наради, в неділю, З'їзд заслухав ряд вичерпних рефератів а після звітів поодиноких комісій.

На внесок Номінаційної Комісії З'їзд вибрав одностайно нову Управу ООЧСУ, доручаючи вразі пост голови Організації Ігнатові Білінському. Нову Управу посилено високопартистичними одиницями з новоприбулої української імміграції.

В чергових точках наради З'їзд прийняв поправки до статуту та схвалив ряд резолюцій, між іншим, вітаючи в них УГВР, Революційну ОУН, Українську Повстанську Армію, Антибольшевицький Блок Народів (АБН) та новообрану Управу Українського Конгресового Комітету ЗДА.

Схвалено також вислуку привітальних телеграм до президента Г. Трумана та секретаря стейту Д. Ачесона.

По вичерпанні програми наради З'їзд передав передачу слово новообраному голові п. Ігнатові Білінському, який подякувавши З'їздові за честь обрання його вразі головою Організації, висловив глибоке переконання, що ООЧСУ може впевнено прямувати до реалізації намічених завдань в будучому, маючи за собою прихильність і попертя українського громадянства, чого доказом так чисельна участь делегатів і гостей у З'їзді.

З'їзд закінчено відспіванням українського та американського гімнів.

Учасник.

ЛІСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

С. Т., Нью-Йорк, Н. Я.

Дуже прикро й нам, що в новинці про Листопадове Свято в Нью-Йорку пропущено через поштів закладку про виступ знаменитого піаніста, п. Романа Савицького, що відіграв з великим успіхом композиції Лисенка, Ревуцького, Шопена та інші. Думаємо, що про це напише ще хтось з наших музикознавців в ширшій дописі про це свято.

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЗНАЧИТЬ, НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУДОВАНА НА ПЕВНИХ, ТРИВКИХ І СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

УВАГА УКРАЇНКИ:

ЖІНКИ І ДІВЧАТА!

Sonya's Beauty Salon

під управою КСЕНІ ПРОФІРКО І СЕСТРИ

Жінки і дівчата для підтримання своєї краси відвідайте цих спеціалісток, котрі Вам готові все до скорої послуги. Адреса:

86 EAST 4th STREET (bet. 1 & 2 Ave.) New York 3, N. Y. Phone GR. 7-8110.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

(Докінчення зі стор. 3-тої).

вищерт виповнена. Почалася вона американським гімном. Д-р Олесьницький зарядив одностайно мовчанку, на тлі якої пані Ліндвер відіграла на фортепіані „Ви жертвою в бою“. Вступному слову о. Когут, підчеркає, що мусимо доложити всіх зусиль, щоб Україна стала вільною і незалежною державою.

На сцену виходить в народних строях диточий хор. Виконують три пісні „Ой на горі на Макиві“, „Гей, видно село“ і „Іхав стрілець на війноньку“. Тут ніхто не міг би пізнати дітей американських українців від новоприбулих. Ці між собою найліпше розуміються, для них це все далеке, над чим без потреби домалять собі голови їхні батьки.

Непомітно пісня стає чимраз більше сміливою. Виглядає, що це не діти, а ті борці, що вквортці мають заповнити проріджені лави.

Збірну деклямацію з „Проклятих років“ Д. Клена виконують Н. Олесьницька, Х. Лужницька і Д. Мудра.

Реферат про значіння I-го листопада мав д-р Г. Лужницький. На історичнім тлі представив етапи української державності. Кожний зрив українського народу це найяскравіший доказ соборності і вічної живучості української нації. Україна стала на сторожі цивілізації і як колись спинила монголів, так тепер, зложивши гетакомби жертв, спинила на 20 літ большевицькі орди в поході на Європу. І не тільки на землях ішла боротьба, каже прелегент, всіх сил доклали теж і українці в Америці, одначе їх поміч, на жаль, прийшла запізно.

Цей самий реферат по англійськи відчитує д-р Олесьницький.

Скрипкове солю відіграв п.

Я. Рудник, при акомпаніменті панни Андерсон, а пані Ліндвер відіграла на фортепіані українську думку.

Л. Кузів деклямає Гай-Головки „Встань Україно“, а її брат Юрко, О. Олесь „Живи Україно“.

Свято закінчено національним гімном.

Програма свята хоч скромна, але гарна. Між іншим вложили багато праці пані Лужницька Н. і пані Кузів М., бо їм завдячується мистецька частина свята.

Під милім вражінням свята люди задержалися майже до другої години ночі в домівці і приємно гуторили. Гарний споєм цього свята лишилось довго в пам'яті бабильонської громади і додасть їм сили до дальшої праці.

Учасник.

БРИТАНІЯ ВІДМОВЛЯЄТЬСЯ ПОДАТИ ІНФОРМАЦІЮ В СПРАВІ КОЛОНІЙ

Лейк Соксес, 2 грудня. Британський представник в Генеральній Асамблеї, державний секретар Гектор МекНіл, заявив вчора, що Британія відмовиться подати Об'єднанім Націям інформації в справі політичних умовин в її колоніях. Він вважає, що внесені пропозиції на цю тему є „заднодверним“ і беззаконним намаганням втягнути колоніальні

ПОДЯКА

Отсею дорогою склалася щирі подяку Високоповажанім Панствам Олі і Степанові Пельц в Нью-Йорку та Анастасії і Осипові Кочан в Джерсі (Ліній) за моральну і матеріальну допомогу нам на скитальщині та за труди і старання при переселенні нас до ЗДА. — Зокрема сердечно дякуємо Вп. Панству Пельцам за улаштування нас на новому континенті. — Хай Всевишній винагородить їх це добром і щастям! Надія і Марія Понель.

народи до політики, в якій вони не мають голосу. На цю тему вже раніше приходило до гострої виміни слів між представниками Британії і Советського Союзу. Совети бажа-

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 64, відбулися в суботу, 3-го грудня, в годині 7:30 вечір, в салі при Мейн-улиці. — І. Буриня, секр.

ПОШУКУВАННЯ

ОТЕФАН ЖУК пошукує свого аука КИРІЛА СУНЬКА з села Братківця, повіт Стрий, який мав би перебувати в Каліфорнії в місті Сан-Матео. Хто знає про нього, або він самий, прошу писати на адресу: STEFAN ZUK, c/o Trembovia Inn, 105 St. Marks Pl., New York 3, N. Y.

Пошукує стрійка і тіток з роду ДМИТРИВ з села Доброва, пов. Долина, котрі ніхали в 1918-1919 рр. до Шікаго, Іллі., або околиці. Хто про них знає, або вони самі, головастись на адресу: MICHAEL DMYTRIW, 625 Pofter Street, Utica, N. Y.

BUSINESS OPPORTUNITY

НА ПРОДАЖ ДУЖЕ ДОБРИЙ БІЗНЕС!

З причини старости і слабости продаж „видавничий“ бізнес. (Не мусить тягатися з драбниками по вулицях). Мало один будинок на 176 фамілій на Ріверсайд-Драйв. Контракт на 3 роки. Прихід \$600 на місяць. Ціна велика. Хто купить, то буде мені вдячний. По ближчій інформації телефонуйте: ATwater 9-6650.

НЕ ВІДКЛАДАЙТЕ, А РЯТУЙТЕ ЗАРАЗ!

Це вже мабуть такі остання нагода порятувати наших рідних на скитальщині й дістати їх до Америки. За кілька місяців уже може бути запізно. Пам'ятаймо на це і спровадьмо до Америки наших рідних і знайомих, що будуть нам за це вдячні до кінця життя. На бажання виповняю законом приписані форми завірень (assurances) на мешкання і працю та урядово їх підписую.

W. William Czuczman

NOTARY PUBLIC

373 LOCUST AVENUE, AMSTERDAM, N. Y. Tel. 2878M

ORDER NOW!!!

UKRAINIAN XMAS CAROL ALBUM

(УКРАЇНСЬКІ КОЛЯДИ)

Celebrate the holidays with the finest Ukrainian Christmas Carol Album ever made! Sung by the St. Vladimir's Ukrainian Church Choir with musical background by Mr. MILTON E. OLEKSON.

This beautifully covered album consists of three (3) plastic records on the TRIDENT label, and Retails for \$3.96. ALL ORDERS C. O. D. A wonderful gift for anyone!

We ship to all parts of the United States; and for Canada, kindly notify or contact our Canadian National Distributor: CONTINENTAL RECORDS, Inc.

We also carry a large selection of Ukrainian records which consist of: UKRAINIAN VOCALS, POLKAS, WALTZES, NOVELTY POLKAS and etc. Catalogue supplied upon request.

For a more pleasant holiday and better entertainment, order your Ukrainian Christmas Carol Album — NOW!!!

Kindly mail all orders to:

TRIDENT RECORD CORP., 270 E. 10th STREET, NEW YORK 3, N. Y.

Merry Christmas!

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

ТАРЗАН, ч. 2231. Друга атака.

Зловлений неспостережено наглим нападом охоронця д-ра Зі...

...Тарзан підніс руки і вхопив за волосаті рамена.

Схилившись несподівано, він звільнив себе з обіймів і кинув сотворіння через свої плечі.

З люцим ревом тучний сторож скочив наперед напасливо.

своїй власній країні вони завели рабство, що, це має собі рівного в історії.

Професійні Оголошення

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.)
N. Y. C. — Tel. GRamercy 7-7697.
Острії в довготочасні недуги чоловіків і жінок. Шікарі. X-Ray. Роздуть жид лікуємо без операції. Переводимо аналізи крові для супружних до зволів. — Офісові години: Щодня від 10 рано до 7 вечір. В неділі від 11 рано до 1 пополудні.

Evergreen 3-4116-4450

Maple Coal & Coke Co.

antracite FUEL OIL bituminous OIL BURNERS

SALES & SERVICE

72-74 Box Street

BROOKLYN 22, N. Y.

Deliveries to Brooklyn, Queens & Manhattan.

Українське підприємство

ФЕДЬКА КУДЛАК

УКРАЇНСЬКИЙ КУВЛЕР

ІВАН СЯРЧИНСКИЙ

2928 Poplar St., Philadelphia, Pa.

Tel. St. 2-7602

З нагоди 30-річного істнування мого інтересу знизую ціну на 10 процентів на всі кувертери товари, як: зарученні перстень для дівчат, шлюбні обручки, годинники і всяку срібну столову посуду. Український Тризуб для мужчин і жінок. Всі товари гарантую. — Українці, пам'ятайте на клич: СВІЙ ДО СВОГО!

В. Володимир Пархуч

український погребник повідомляє, що відкрив обширну і модерну

КАПЛИЦЮ

для обслуги похоронів по найтаншій ціні 150 дол.

Каплиця безплатно.

Кличте в день і вночі:

WOODROW W. PARCHUC

Funeral Director

Licensed New York & Connecticut

439 E. 5th St., New York City.

Tel.: ORegon 3-2057, або

Bigelow 3-3114

ІВАН КОВАЛЬЧУК

FUNERAL HOME

COMPLETELY AIRCONDITIONED

ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ

В СТЕПІ

NEW JERSEY

ЦІНИ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ

ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА

У випадку смутку в родині

кличте як в день так і вночі:

JOHN KOWALCHUK

129 GRAND STREET,

cor. Warren Street

JERSEY CITY, 2, N. J.

Tel. BErgen 4-5131

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заряджує погребом по \$150

щоб так низький як

ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer.

437 E. 5th St., NEW YORK CITY.

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661.

PETRO SPENA

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похороном

в БРОНКСІ, БРОУКЛІНІ, НЬЮ

YORK І ОКОЛИЦІ

129 EAST 7th STREET

NEW YORK CITY

Tel. ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL

707 PROSPECT AVENUE

(cor. E. 166 St.)

Bronx, N. Y.

Tel. MEtrose 5-6577